

**MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
KORMÁNYA**

T/4095. számú

törvényjavaslat

a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény módosításáról

**Előadó: Dr. Hiller István
oktatási és kulturális miniszter**

Budapest, 2007. október

2007. évi ...

t ö r v é n y

a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény módosításáról

1. §

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 1. számú mellékletének „Nem állami főiskolák” alcíme a magyar abc által meghatározott felsorolás rendje szerint kiegészül a „Wekerle Sándor Üzleti Főiskola, Budapest” szövegrésszel.

2. §

Az Ftv. 1. számú mellékletében a „Nem állami főiskolák” alcím „Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola, Esztergom” szövegrésze hatályát veszti.

3. §

Az Ftv. 1. számú mellékletében

a) az „Állami főiskolák” alcím „Berzsenyi Dániel Főiskola, Szombathely” szövegrésze hatályát veszti;

b) az „Állami egyetemek” alcím „Nyugat-Magyarországi Egyetem, Sopron” szövegrésze hatályát veszti;

c) az „Állami egyetemek” alcím a magyar abc által meghatározott felsorolás rendje szerint kiegészül a „Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron” szövegrésszel.

4. §

Az Ftv. 1. számú mellékletében a „Nem állami főiskolák” alcím „Nemzetközi Üzleti Főiskola (International Business School), Budapest” szövegrésze helyébe a magyar abc által meghatározott felsorolás rendje szerint az „IBS Nemzetközi Üzleti Főiskola, Budapest” szövegrész lép.

5. §

(1) E törvény – a (2) bekezdésben meghatározott eltérésekkel – kihirdetését követő nyolcadik napon hatályba lép.

(2) E törvény 2-3. §-a 2008. január 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény 2008. február 1-jén hatályát veszti.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A felsőoktatási intézmények létesítésének eljárását a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: felsőoktatási törvény) határozza meg. A felsőoktatási törvény rendelkezései szerint Magyarországon az a felsőoktatási intézmény kezdheti meg működését, amelynek nyilvántartásba vétele megtörtént, a működés megkezdéséhez szükséges engedélyt megkapta és az Országgyűlés döntött állami elismeréséről.

A létesítési eljárás többlépcsős egymásra épülő szakaszokból áll. A felsőoktatási intézmény működését akkor kezdheti meg, ha

- nyilvántartásba vették, továbbá
- a működés megkezdéséhez szükséges engedélyt megkapta és
- az Országgyűlés döntött az állami elismeréséről.

A felsőoktatási intézmény létesítésével kapcsolatos engedély kiadására közigazgatási hatósági eljárásban kerül sor. Az állami elismerés alapján módosul a felsőoktatási törvény 1. számú melléklete. Az állami elismerés a törvénymódosítás elfogadásával történik, életbelépése a törvénymódosítás hatályba lépésének napja.

Az Oktatási Hivatal, Felsőoktatási Regisztrációs Központ jár el elsőfokon a felsőoktatás működésével kapcsolatos hatósági eljárásokban.

A felsőoktatási intézmény létesítésének két megkülönböztethető esete az új felsőoktatási intézmény létrehozása és a már működő felsőoktatási intézmények átalakítása.

A mellékelt törvénymódosítás értelmében **új intézményként jön létre:**

- **a Wekerle Sándor Üzleti Főiskola, Budapest.**

Már létező felsőoktatási intézmények átalakulására kerül sor:

- **a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest,**
- **a Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron**

esetében.

A felsőoktatási intézmény fenntartóját, alaptevékenységét, működését nem érintő **intézményi név módosítására** kerül sor

- **az IBS Nemzetközi Üzleti Főiskola, Budapest**

esetében.

Az intézménylétesítési eljárásban elválik egymástól az intézmény személyi, tárgyi és pénzügyi feltételeinek megteremtésére és a tényleges tevékenység megkezdésére irányuló eljárás.

Az intézmény nyilvántartásba vételének kezdeményezése annak az alapító szándéknak az igazolása, hogy a képzéshez, a tudományos kutatáshoz, a tényleges felsőoktatási tevékenység megkezdéséhez szükséges arányban a személyi, tárgyi és pénzügyi feltételek rendelkezésre

állnak, illetve a teljes működéshez szükséges mértékig fokozatosan megteremthetők. A nyilvántartásba vétel, a létesítés és működés minimális (kötelező) feltételeit a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 79/2006. (IV. 5.) Korm. rendelet határozza meg, így személyi feltételek esetén az egyes szakok képzéséhez szükséges oktatói létszám meghatározásának elveit, a maximális hallgatói létszám megállapításának szabályait, az intézmény rendelkezésére álló infrastruktúra működéséhez szükséges személyzetet; tárgyi feltételek esetén a felsőoktatási feladatok ellátásához szükséges ingatlan meglétét, a hallgatói, oktatói élet- és munkafeltételeknek, a felsőoktatási tevékenységhez nélkülözhetetlen könyvtári és informatikai szolgáltatásoknak a követelményeit.

A nyilvántartásba vételt követően a felsőoktatási intézmény jogosulttá válik a tényleges működés megkezdéséhez szükséges valamennyi feltételt biztosító előkészítő munka elvégzésére. A működés megkezdéséhez szükséges engedély kiadásának kezdeményezése a képzés megkezdéséhez szükséges szakindítási jogosultság, egyetem esetében doktori iskola indítására való jogosultság igazolásának kezdeményezését is jelenti. A működés megkezdéséhez szükséges engedély határozza meg, hogy a felsőoktatási intézmény milyen képzési területen, illetve tudományterületen, képzési szinten folytathat képzést, továbbá hogy a tárgyi feltételek alapján, teljes kihasználtsággal működve hány hallgatót vehet fel. Az eljárásban szakértőként vesz részt a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság.

A már működő felsőoktatási intézmények egyesüléssel, szétválással, kiválással, csatlakozással, beolvadással alakulhatnak át. A felsőoktatási intézmények egyesülését a gazdasági tanácsok, nem állami felsőoktatási intézmény esetén a szenátus által delegált tagokból álló előkészítő bizottság készíti elő. Egyesülés és beolvadás esetén is nyilvántartásba vett, működési engedéllyel rendelkező, államilag elismert intézmények átalakulása történik meg. A kizárólag szervezeti keretek módosulásában megnyilvánuló változás során – szakértői vélemény bekérése nélkül lefolytatott – nyilvántartásba vételi, működési engedélyezési eljárásra kerül sor.

1. Az ATALANTA Európai Üzleti Közhasznú Társaság, mint alapító és fenntartó 2003. június 26-án nyújtotta be kérelmét az oktatási miniszterhez, a Wekerle Sándor Üzleti Főiskola állami elismerésére, a főiskolai szintű gazdálkodási, gazdaságdiplomácia és nemzetközi menedzsment, európai közszolgálati és üzleti szervező, valamint nemzetközi marketing és teljes körű minőségirányítás alapképzési szakok indítására.

A szükséges módosítások és pontosítások után az oktatási miniszter 2003. szeptemberében küldte meg az előterjesztést véleményezésre a Magyar Akkreditációs Bizottsághoz. A MAB 2004/5/VI.2/2, 2004/5/VI.2/3, 2004/5/VI.2/4, 2004/5/VI.2/5 számú határozataiban a szakok indítását és az intézmény állami elismerését nem támogatta.

A Kht. 2004. augusztus 15-ei keltezéssel ismételt kérelmet nyújtott be az állami elismerésre, a főiskolai szintű gazdálkodási, gazdaságdiplomácia és nemzetközi menedzsment, európai közszolgálati és üzleti szervező, valamint nemzetközi marketing és teljes körű minőségirányítás alapképzési szakok indítására. A MAB 2004. december 14-én, 2004/10/VIII/1. sz. határozatában a Wekerle Sándor Üzleti Főiskola állami elismerését nem támogatta, mivel a négy szak közül csak egy – a nemzetközi marketing és teljes körű minőségirányítás szak – indítását támogatta (MAB 2004/10/V/8. sz. határozat). A MAB egyben felhívta az alapító figyelmét, hogy új kérelem ismételt benyújtása esetén már a többciklusú képzési rendszernek megfelelő alapképzési szak indítását kezdeményezze.

Az alapító ismételten benyújtott kérelmét a főiskola állami elismerésére, valamint a nemzetközi gazdálkodás illetve kereskedelem és marketing alapképzési szakok indítására. A kérelmet az oktatási miniszter 2005. március 25-én továbbította a MAB felé. A testület 2005. október 18-án, 2005/8/III/2/66 számú határozatában a nemzetközi gazdálkodás szak indítását támogatta, MAB 2005/8/2/III/85 sz. határozatában a kereskedelem és marketing szak indítását azonban nem. Felhívta az alapító, illetve az oktatási miniszter figyelmét, hogy a korábban támogatott nemzetközi marketing és teljes körű minőségirányítás szak indítására a többciklusú képzési rendszer bevezetése miatt nem lát lehetőséget. Mivel az állami elismerés támogatásához két alapképzési szak indításának támogatása szükséges, ezért az intézmény állami elismerésével kapcsolatban nem határozott, kikérte az OM jogi véleményét. Az OM jogi véleménye szerint a MAB a két támogatott szakra tekintettel állást foglalhatott az állami elismerésről. Ezután a testület 2005. december 13-án MAB a 2005/10/II/5. sz. határozatában nem támogatta az intézmény állami elismerését, mivel csak egy, az új képzési rendszer szerinti akkreditált szakkal rendelkezett.

Az alapító 2006. január 17-én ismételt kérelmet nyújtott be a kereskedelem és marketing szak indításának engedélyezésére, az intézmény állami elismerésére. Miközben a MAB véleményezési folyamata zajlott – a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) hatályba lépésére, a Felsőoktatási Regisztrációs Központ létesítésére, a működési engedély tekintetében a törvény által biztosított illetékességére tekintettel – az oktatási miniszter 2006. április 14-én az eljárást áttette a Felsőoktatási Regisztrációs Központhoz.

A MAB 2006. július 10-én A MAB a 2006/6/X/3/21 sz. határozatában a kereskedelem és marketing szak indítását, MAB 2006/6/X/3/21 sz. határozatában pedig a Wekerle Sándor Üzleti Főiskola intézményi akkreditációját támogatta.

A Felsőoktatási Regisztrációs Központ 2006. november 6-ai a FRKP 54-4/2006 sz. határozatában a Wekerle Sándor Üzleti Főiskolát nyilvántartásba vette és számára a működési engedélyt megadta. Kezdeményezte az oktatási és kulturális miniszternél a főiskola állami elismerését.

2. A felsőoktatási törvény lehetőséget ad arra, hogy egy felsőoktatási intézmény egy másik intézménybe beolvadjon. Ekkor a beolvadó felsőoktatási intézmény megszűnik.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, mint a Pázmány Péter Katolikus Egyetem fenntartója, valamint az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye, mint a Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola fenntartója döntött a két intézmény 2008. január 1-jei integrációjáról, mely a Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola beolvadásával valósulna meg. A két fenntartó kezdeményezte az Oktatási Hivatalnál a nyilvántartásba vételi és működési engedélyezési eljárást. Az Oktatási Hivatal a kérelmet megvizsgálta és 2007. szeptember 4-én kiadta a Pázmány Péter Katolikus Egyetem módosított nyilvántartásba vételéről és működési engedélyéről szóló határozatot, valamint kezdeményezte az oktatási és kulturális miniszternél a Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola állami elismerésének 2008. január 1-jei hatályú visszavonását.

3. A felsőoktatási törvény lehetőséget ad felsőoktatási intézmények egyesülésére. Ebben az esetben az egyesülő felsőoktatási intézmények megszűnnek és új intézmény jön létre. A

felsőoktatási törvény előírásai szerint az egyesülés nem tagadható meg, ha az érintett intézmények szenátusai azzal egyetértenek és az egyesülés előfeltételei fennállnak.

A Nyugat-Magyarországi Egyetem szenátusa 2007. június 5-i ülésén, valamint a Berzsenyi Dániel Főiskola szenátusa 2007. június 11-i ülésén kezdeményezte a két intézmény egyesülését, egyben elfogadta az új intézmény szervezeti és működési szabályzatának tervezetét.

A két intézmény kezdeményezése alapján az oktatási és kulturális miniszter, mint mindkét intézmény fenntartója, kérelmet nyújtott be az Oktatási Hivatalhoz. Az Oktatási Hivatal a kérelmet megvizsgálta és 2007. szeptember 5-én kiadta az új Nyugat-magyarországi Egyetem elnevezésű intézmény nyilvántartásba vételéről és működésének engedélyezéséről szóló határozatát, továbbá kezdeményezte az oktatási és kulturális miniszternél az új intézmény állami elismerését és a jogelőd intézmények állami elismerésének visszavonását.

4. A felsőoktatási törvény előírásai szerint a felsőoktatási intézmény elnevezéséről az intézmény fenntartója az alapító okiratban rendelkezik.

Az IBS Nemzetközi Üzleti Iskolafenntartó Kft., mint a Nemzetközi Üzleti Főiskola (International Business School) fenntartója az intézmény elnevezését „IBS Nemzetközi Üzleti Főiskola” elnevezésre módosította. A hivatalos név változását az Oktatási Hivatal – összhangban a felsőoktatási törvény 17. § (5) bekezdése alapján – tudomásul vette és kezdeményezte az oktatási és kulturális miniszternél a felsőoktatási törvény 1. számú mellékletének módosítását.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A rendelkezés a Wekerle Sándor Üzleti Főiskola állami elismerését és az ahhoz kapcsolódó törvénymódosítást szolgálja a felsőoktatási törvény 12. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint.

A 2. §-hoz

A rendelkezés a fenntartó által kezdeményezett beolvadáshoz kapcsolódó állami elismerés visszavonását és az ahhoz kapcsolódó törvénymódosítást szolgálja a felsőoktatási törvény 36. §-ában foglalt rendelkezések szerint.

A 3. §-hoz

A rendelkezés két intézmény szenátusa által kezdeményezett egyesülés jóváhagyását és az ahhoz kapcsolódó törvénymódosítást szolgálja a felsőoktatási törvény 36. §-ában foglalt rendelkezések szerint.

A 4. §-hoz

A fenntartó által eldöntött névváltoztatás törvényi átvezetését szolgáló rendelkezés.

Az 5. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezések. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola esetében, továbbá a Nyugat-Magyarországi Egyetem és a Berzsenyi Dániel Főiskola esetében az intézmények átalakulására – igazodva a költségvetési évhez és a fenntartók kezdeményezéséhez – január 1-jén kerül sor.